

Sociale Raad Tilburg
Jaarverslag 2015

Inhoudsopgave

2 Inleiding

2 Sociale Raad Tilburg

Oprichting
Eén adviesraad
Organisatie
Leden van de Sociale Raad Tilburg
Werkwijze
Rolopvatting
Speerpunten

5 Adviezen

- 6 1 Pakketwijzigingen CZM 2016
- 6 2 Advies Inkoop: Je kunt het niet ruilen
- 7 3 Armoede, Advies aan commissie Sociale Stijging
- 8 4 Mantelzorg en zorgvrijwilligers
- 9 5 Advies Rolopvatting Sociale Raad
- 9 6 Signalen over Tilburgse toegang
- 11 7 Dag van de verantwoording
- 12 8 Maatschappelijk gevoelige voorzieningen
- 12 9 Huishoudelijke zorg
- 13 10 Advies Nota Publieke Gezondheid Midden-Brabant 2016-2019

13 Activiteiten 2015 - 2016

- 1 Burgertop Sociaal 013
- 2 Jeugd: gesprekken met jongeren en ouders

14 Relatie met de stad

Schakel tussen inwoners en gemeente
PR

14 Relatie met de gemeente

15 Tot slot

16 Bijlage 1

Sociale Raad Tilburg: leden 2015
Sociale Raad Tilburg: medewerkers 2015

SOCIALE RAAD TILBURG **Jaarverslag 2015**

Inleiding

Het eerste jaarverslag van de Sociale Raad Tilburg: een terugblik op een werkjaar waarin bijna alles nieuw was. Een nieuwe adviesraad met een nieuwe opdracht en nieuwe leden: met veel enthousiasme zijn wij vorm gaan geven aan de ons gestelde taak.

De Sociale Raad Tilburg is in januari 2015 van start gegaan. De officiële benoeming van de leden door het college van burgemeester en wethouders heeft plaatsgevonden tijdens de startconferentie op 27 januari 2015.

Achtergrond

In 2014 hebben drie kwartiermakers in opdracht van het college van burgemeester en wethouders via een openbare procedure leden aangezocht voor deze nieuw te vormen raad. Daarbij is gezocht naar deskundigheid en diversiteit om zo kennis betreffende en contacten binnen het hele brede sociale terrein vertegenwoordigd te weten.

De Sociale Raad Tilburg is de opvolger van de Klantenraad Werk en Bijstand en de WMO-Adviesraad die beiden per 31 december 2014 opgeheven zijn. Per 1 januari 2015 is de Jeugdwet ingevoerd waarbij de gemeenten verantwoordelijk zijn geworden voor de jeugdhulp. De Jeugdwet is dus een nieuw werkterrein, zowel voor de gemeente als voor de belangenbehartiging van gebruikers van de Jeugdwet. De cliënten- en burgerparticipatie van deze wet is eveneens opgedragen aan de Sociale Raad Tilburg.

Sociale Raad Tilburg

Opdracht

De opdracht aan de Sociale Raad Tilburg is om gevraagd en ongevraagd het college van burgemeester en wethouders te adviseren over onderwerpen die het sociale domein betreffen. De Sociale Raad Tilburg wil schakel zijn tussen de gemeente Tilburg en de inwoners. Wij willen weten wat er in de stad leeft om zo adviezen te kunnen geven die aansluiten bij wat er nodig is in de stad.

De opdracht vanuit gemeente zoals deze in de verordening omschreven staat¹:

C.

Vast te stellen de nieuwe Verordening sociale raad 2015, waarin onder andere staat dat;

a) de cliënten- en burgerparticipatie zoals bedoeld in artikel 2.1.3 lid 3 van de Wmo, artikel 47 van de Participatiewet en artikel 2.7 van de Jeugdwet wordt opgedragen aan de Sociale Raad;

b) De min. 9 en max. 12 leden aantoonbaar grote betrokkenheid bij en deskundigheid van een of meerdere beleidsterreinen binnen het sociale domein dienen te hebben en zij hun werkzaamheden verrichten zonder last of ruggespraak;

Artikel 1. Begripsbepalingen

Deze verordening verstaat onder:

Sociaal domein: Wmo, Participatiewet en Jeugdwet

¹ Uit: Verordening Sociale Raad 2015 gemeente Tilburg

Artikel 2. Taken en bevoegdheden

De cliënten- en burgerparticipatie zoals bedoeld in artikel 2.1.3 lid 3 van de Wmo, artikel 47 van de Participatiewet en artikel 2.7 van de Jeugdwet.

Eén adviesraad

De gemeente Tilburg heeft gekozen voor één adviesraad voor het hele sociale domein. Deze keuze sluit aan bij de ontwikkelingen van de laatste jaren.

De landelijke overheid heeft per 1 januari 2015 een aantal verantwoordelijkheden overgedragen aan de gemeenten: WMO, Participatiewet en Jeugdwet. Dit zijn de zogenaamde transities. Daarmee worden gemeenten eigenaar van het hele sociale domein. Dat is een flinke uitdaging temeer daar zij dit met minder geld moeten doen. Het biedt echter ook kansen om zonder allerlei schotten hulp en ondersteuning te kunnen bieden aan inwoners. Maatwerk en integraliteit worden dan de dragers van dit systeem.

In de samenleving is de nadruk komen te liggen op participatie, eigen kracht, zelfredzaamheid, eigen verantwoordelijkheid. Van burgers wordt verwacht dat ze meer zelf doen, meer voor elkaar zorgen, langer in hun eigen huis blijven wonen en eerst zelf zoeken naar een oplossing als ze een probleem hebben. Ook bij het verstrekken van hulp en ondersteuning wordt eerst bekeken wat mensen zelf kunnen doen of wat hun sociale omgeving kan betekenen. Als er hulp en/of ondersteuning nodig is wordt er gewerkt volgens het principe één gezin, één plan, één regisseur.

Dit betekent een andere manier van zorg en ondersteuning organiseren en een andere wijze van werken, echt anders werken: een transformatie. Deze transformatie is gestart maar moet in de praktijk nog echt vorm krijgen.

Bij deze ontwikkelingen past één adviesraad voor het hele sociale domein.

Organisatie

De Sociale Raad heeft het afgelopen jaar gezocht naar een efficiënte werkwijze en inrichting van de organisatie.

De vergaderingen van de Sociale Raad Tilburg zijn de centrale plek. Tijdens deze vergaderingen wordt bepaald welke thema's betreffende beleid en uitvoering op de agenda geplaatst worden. Hier worden adviezen voorbereid en bediscussieerd. Er worden werklijnen uitgezet en taken verdeeld. Daarbij moeten er prioriteiten gesteld worden. Het sociaal domein is zo breed en omvat zo veel thema's en belangen dat het niet mogelijk is om alles op te pakken.

De eerste vergadering is op 21 januari 2015 geweest en er zijn 10 vergaderingen gehouden.

Om efficiënt te kunnen werken en om zo veel mogelijk informatie op tafel te hebben tijdens de vergaderingen zijn er werkgroepen ingesteld. Het afgelopen jaar zijn er diverse werkgroepen actief geweest waarvan een aantal structureel en andere incidenteel zijn. Structurele werkgroepen zijn bijvoorbeeld Jeugd, Wmo en Participatiewet. Daarnaast zijn er werkgroepen ontstaan als gevolg van vragen en aandachtspunten, zoals Inkoop en Armoede.

Opdracht aan de werkgroepen is dat zij op dat beleidsterrein de actualiteit volgen, zich verdiepen in het onderwerp en in de stad actief informatie ophalen met betrekking tot ideeën, ervaringen en wensen van inwoners. Zij verwerken dit alles en dit leidt tot een conceptadvies of signaal dat besproken wordt in de vergadering.

Bij het ondersteuningsbureau zijn twee personen werkzaam: één beleidsmedewerkster voor 24 uur per week en één secretariaatsmedewerkster ook voor 24 uur per week. Tijdelijk hebben we met extra subsidie een tweede beleidsmedewerkster voor een periode van 10 maanden voor 18 uur per week kunnen benoemen.

Het ondersteuningsbureau is, zoals de naam al zegt, ondersteunend aan de Sociale Raad. Zij zijn verantwoordelijk voor het beleidsvoorbereidend en -uitvoerend werk. Leden en beleidsmedewerksters bereiden samen een advies voor wat door de beleidsmedewerksters geschreven wordt. Alle secretariële werkzaamheden, waaronder de praktische voorbereiding van de vergaderingen en de pr, worden door het bureau uitgevoerd.

Het dagelijks bestuur is de werkgever voor het personeel dat in dienst is van de Sociale Raad Tilburg en is verantwoordelijk voor het financiële budget. Het DB bereidt de vergaderingen van de raad voor waarbij alle leden onderwerpen op de agenda kunnen plaatsen.

Leden van de Sociale Raad Tilburg

Het sociaal domein is veelomvattend. Om dit brede terrein te kunnen overzien en hier waardevolle adviezen over te kunnen verstrekken, is het noodzakelijk dat de leden samen een goed overzicht hebben over dat wat er op het sociaal domein speelt. Dit betreft specifieke informatie over de diverse thema's maar ook de samenhang en invloed op elkaar. Daarnaast wordt van leden verwacht dat ze concrete informatie kunnen verwerken tot beleidsadviezen. In de Verordening sociale raad 2015 staat het als volgt: dat leden '...aantoonbaar grote betrokkenheid bij en deskundigheid van een of meerdere beleidsterreinen binnen het sociale domein dienen te hebben.'

De kwartiermakers hebben bij de selectie van leden deze criteria zorgvuldig gewogen en zo is de huidige samenstelling van de raad tot stand gekomen. In bijlage 1 staat een overzicht van de leden en de medewerkers in 2015.

Werkwijze

Om goede adviezen te kunnen geven, moeten leden beschikken over informatie. Dat betreft:

- het beleid van de gemeente Tilburg, zowel het huidige als het nieuwe beleid
- bekend zijn met de drie wetten: WMO, Participatiewet, Jeugdwet
- op de hoogte zijn van ervaringen, ideeën, vragen van burgers
- weten wat inwoners bezighoudt met betrekking tot beleid en uitvoering
- informatie over het sociaal domein en de ontwikkelingen daarin

Zowel voor de leden van de Sociale Raad Tilburg als voor de medewerkers geldt dat het enerzijds gaat om het verdiepen van kennis op de gebieden Jeugdwet, Participatiewet en WMO, en anderzijds om het verbreden en verbinden van de kennis op deze gebieden. Integraliteit en interdisciplinariteit zijn de basis voor de adviezen.

De Sociale Raad haalt informatie op in de stad. Leden en medewerkers beschikken over een netwerk in de stad, doordat ze vrijwilligerswerk doen, als beroepskracht werkzaam zijn of als belanghebbende betrokken zijn. Als er informatie nodig is voor een advies, wordt dit netwerk actief aangesproken en zoeken we nieuwe contacten. Zo zijn er het afgelopen jaar gesprekken geweest met individuen, met organisaties en met platforms om te horen wat er speelt in de stad. Inwoners kunnen ook zelf contact zoeken met ons. We beschikken over een website met contactmogelijkheid, we zijn actief op social media en we zijn telefonisch bereikbaar. Een aantal mensen hebben inderdaad zelf het initiatief genomen om zaken bij ons te melden.

Rolopvatting

Het is onze opdracht om gevraagd en ongevraagd advies te geven. Dit houdt onder andere in dat inwoners van de stad vragen, wensen en ervaringen aan ons kunnen doorgeven. Wij gaan zelf ook actief op stap om verhalen en ervaringen te horen. Deze bundelen we en wij halen hier de rode draden uit en zetten deze kennis in om de gemeente te adviseren. Dit doen wij zo volledig en concreet mogelijk. Daarnaast vindt de Sociale Raad het belangrijk dat de gemeente ook direct in gesprek gaat met de inwoners. Op die manier ervaart de gemeente direct wat er in de stad gebeurt en haalt zij specifieke kennis op van bepaalde (doel)groepen inwoners. Bovendien zijn wij geen belangenbehartiger. We kunnen dus ook niet in de plaats komen van de groepen en instanties die wel een rol als belangenbehartiger hebben. Wij zien een dynamische, betekenisvolle burger- en cliëntparticipatie voor ons, die past bij de gaande transformatie in het sociaal domein. Doel is voor ons een cultuur waarin het ophalen van vragen uit de stad en het meebeslissen van inwoners vanzelfsprekend en de normale gang van zaken is. Nieuwsgierig naar wat inwoners vinden, naar wat het beleid voor hen betekent. Sterk verankerd in de organisatie en actiegericht, gericht op verbetering van het beleid.

Speerpunten

Wij staan als Sociale Raad voor een aantal uitgangspunten. Deze zullen we, ongeacht het onderwerp, altijd gebruiken om beleid op te toetsen.

- Beleid en uitvoering van beleid dragen bij aan de oorspronkelijke ambitie van de decentralisaties, namelijk preventie (het voorkomen van problemen), betere zorg en meer zelfredzaamheid van burgers.
- Beleidskeuzes zijn realistisch, zij sluiten aan bij de werkelijkheid en het effect van het voorstel (verbetering tov status quo) is leidend.
- Geen mensen tussen wal en schip: we kijken naar de effecten van het systeem op verschillende doelgroepen.
- Het huishouden staat centraal en niet het systeem of de organisatie. Geboden hulp moet integraal en effectief zijn.
- Maatschappelijke effecten staan centraal. Het effect van het beleid in de stad bepaalt of het geslaagd is.
- De vraag van inwoners staat centraal en zij kunnen eigen keuzes (blijven) maken.
- De gemeente is bereikbaar en toegankelijk en informatie is duidelijk en doelgericht.
- Wederkerigheid: inwoners zijn actief en de gemeente stimuleert en ondersteunt hen.
- De gemeente is niet hardvochtig, maar ruimhartig. Zij benadert inwoners met respect en vertrouwen.
- Aandacht voor de zwakkeren. De overheid benadrukt de 'eigen kracht' van burgers, maar velen die direct geraakt worden door de decentralisaties zijn kwetsbaar en hulpbehoevend. Vaak zijn hun problemen complex en hebben zij te maken met een stapeling van regelgevingen.
- Aandacht voor de ongelijkwaardige relatie tussen inwoner en hulpverlener, want de één heeft een probleem en de ander (hopelijk een deel van) een oplossing.
- Cliëntenparticipatie moet tijdig en periodiek plaatsvinden, structureel verankerd zijn en betekenisvol zijn. De Sociale Raad Tilburg is niet het enige adviesorgaan.
- De gemeente zal haar doelen niet kunnen bereiken zonder samenwerking met alle andere betrokkenen. Integraliteit en kwaliteit zijn essentiële elementen in dit proces.
- Zakelijkheid, bijvoorbeeld bij inkoop, mag niet ten koste gaan van kwaliteit.
- Geen onnodige (administratieve) lasten en/of regelgeving.
- Geen uitholling van de democratische controle.
- Een overheid die vertrouwen van burgers vraagt, moet zelf ook betrouwbaar zijn.
- Cultuuromslag, écht anders werken, is nodig om de ambities van de decentralisaties waar te maken.
- De decentralisaties beogen snelle, effectieve en efficiënte 'interventies' gebaseerd op vertrouwen en samenwerking. Dan moeten de klachten- en bezwaarprocedures dat ook zijn.
- Vermijd dat iemand een burger of cliënt minder adequaat helpt of later helpt, omdat dat om financiële redenen beter zou uitkomen.
- De innovatiegelden moeten worden benut om de zelfredzaamheid van burgers te versterken en de kwaliteit van zorg te verbeteren. Met name voor initiatieven van burgers zelf en initiatieven die dicht bij burgers staan.

Adviezen

De Sociale Raad Tilburg heeft in 2015 een aantal adviezen uitgebracht, waarvan een gedeelte gevraagd en een gedeelte ongevraagd. Sommigen zijn schriftelijk verstrekt aan de gemeente en andere zijn in een mondeling gesprek tot stand gekomen.

Adviezen 2015

- 1 Pakketwijzigingen CZM 2016
- 2 Advies Inkoop: Je kunt het niet ruilen
- 3 Armoede, Advies aan commissie Sociale Stijging
- 4 Mantelzorg en zorgvrijwilligers
- 5 Advies Rolopvatting Sociale Raad
- 6 Signalen over Tilburgse toegang
- 7 Dag van de verantwoording

- 8 Maatschappelijk gevoelige voorzieningen
- 9 Huishoudelijke zorg
- 10 Advies Nota Publieke Gezondheid Midden-Brabant 2016-2019

1 Pakketwijziging CZM 2016

Samenvatting advies

Het allereerste advies dat door de Sociale Raad Tilburg is uitgebracht, betrof de eventuele pakketwijzigingen in de (aanvullende) collectieve ziektekostenverzekering voor minima (CZM) 2016. Dit is tot stand gekomen op basis van berichten van inwoners die aangeven wat zij als problematisch ervaren. Daarbij gaat het om kosten voor zorg die mensen moeten maken maar die zij niet vergoed krijgen van de ziektekostenverzekeraar. Een tweede aandachtspunt is de stapeling van kosten: zorgkosten die niet vergoed worden, eigen bijdragen en extra kosten op andere levensterreinen als gevolg van bezuinigingen.

De gemeente Tilburg vergoedt geen medische kosten via de bijzondere bijstand dus daar kan geen beroep op gedaan worden. Het Tilburgs Ondersteuningsfonds kan in bepaalde situaties kosten betalen.

De Sociale Raad Tilburg vindt het van belang dat er een goede basisverzekering is die een brede dekking geeft met betrekking tot zorgkosten. Als deze niet voldoende zekerheid biedt, heeft dat effecten op andere levensterreinen zoals participatie, kansen op werk, welzijn.

2 Advies Inkoop

Samenvatting advies

In het voorjaar van 2015 heeft de Sociale Raad advies uitgebracht over het inkoopbeleid van de gemeente, met als titel 'Je kunt het niet ruilen. *Het belang van een goed inkoopbeleid binnen het sociaal domein*'. Een goed inkoopbeleid staat voor ons aan de basis van het kunnen bieden van goede en de juiste zorg en ondersteuning. Alleen dan kan iedereen in de stad meedoen. We zeggen wel eens: 'Het is zo belangrijk omdat je het niet kunt ruilen'. Als de gemeente eenmaal heeft ingekocht, is dat waar de stad het 'mee moet doen'.

Uit de stad horen we verschillende signalen. Inwoners willen zelf kunnen bepalen welke ondersteuning ze ontvangen. De zorg moet aansluiten bij hun leefsituatie. Het is belangrijk om je thuis te voelen, aansluiting te vinden, veiligheid en vertrouwen te krijgen en een stimulerende omgeving te hebben. Inwoners willen duidelijke informatie over de ondersteuning die mogelijk is. Soms is er behoefte aan iemand die meedenkt over welke ondersteuning het best past. Bovendien geeft een groep aan zelf ook graag mee te denken over wat er beter of anders kan en welke ondersteuning goed is. Zij willen graag een betekenisvolle rol bij de beoordeling. Ook zijn er inwoners die zelf geen ondersteuning nodig hebben, maar wel anderen helpen. Zij zien dat er iets nodig is en organiseren dit. Zij geven aan dat zij op dit moment niet altijd (goed) contact hebben met de gemeente, terwijl ze graag met hen in gesprek gaan. Ze willen beter en eerder worden betrokken in het inkooptraject. Bovendien zijn ze nu veel tijd kwijt aan de uitvoering van wetten en regels. Dit is verloren tijd in hun ogen, ze kunnen in die tijd geen zorg bieden. Ze hebben ten slotte veel goede ideeën en willen graag meedenken met de gemeente, maar weten niet altijd waar en met wie.

Op basis van deze ervaringen uit de stad hebben wij de gemeente geadviseerd:

- Stuur op maatschappelijke effecten, stel de vraag van inwoners centraal
In de overeenkomst die de gemeente sluit met de organisaties die zorg en ondersteuning leveren aan inwoners van de stad, kan een gemeente verschillende afspraken maken. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente afspraken maakt over het effect dat moet worden bereikt met het leveren van de zorg, bijvoorbeeld dat iemand weer zelfstandig mee kan doen in de samenleving². Dit kan alleen worden bereikt als de organisatie goed kijkt en luistert naar wat er nodig is voor hun cliënten.

² Bijvoorbeeld een x aantal punten dat iemand in een jaar op de afgesproken leefgebieden is gestegen in de zelfredzaamheidsmatrix

- Laat het oordeel van inwoners centraal staan bij de contractering van aanbieders
Wie kan beter vertellen welke organisaties goed werk leveren dan degenen die de zorg en ondersteuning zelf ontvangen? Wij vinden het belangrijk dat inwoners een keuze hebben. Een (grote) organisatie in de stad of een klein initiatief in de wijk, het belangrijkste is dat de zorg en ondersteuning past bij degene die deze zorg en ondersteuning nodig heeft. Als inwoners mee kunnen bepalen bij welke aanbieders zorg en ondersteuning wordt ingekocht, zullen aanbieders extra hard hun best doen veel 'likes' of 'sterren' te krijgen van hun cliënten. Ze zullen goed kijken en luisteren naar wat er nodig is voor hun cliënten en wanneer zij tevreden zijn.
Geef ook organisaties die nauw verbonden zijn met cliënten en de ondersteuning die zij ontvangen, zoals scholen en mantelzorgers, een plaats in dit proces.
- Geef kleine (burger)initiatieven een volwaardige positie en ondersteun hen waar nodig
Een inwoner ziet dat er iets nodig is in zijn omgeving en gaat dit zelf organiseren. Vaak kan dit redelijk snel en eenvoudig. Zo iemand is van grote waarde voor een straat, wijk of de hele stad. De gemeente is er in onze ogen voor om het deze initiatieven zo makkelijk mogelijk te maken. Dus geen onnodige administratie, wetten of regels. Wel ondersteuning waar dit nodig is en vooral veel waardering.
- Probeer écht anders werken uit met de stad en aanbieders
Wij vinden het belangrijk dat de gemeente goed luistert naar de inwoners van Tilburg en andere partijen die belangrijk zijn bij het leveren van zorg en ondersteuning. Hoe dat het beste kan, kan alleen samen met anderen worden onderzocht. Soms kan dit alleen als er wordt geregeld dat bepaalde wetten of regels even niet gelden of dat we met elkaar mogen experimenteren, zonder dat het meteen de eerste keer perfect hoeft te gaan. De gemeente kan hier ruimte voor maken.
- Werk samen binnen de gemeente
Het valt ons op dat binnen de gemeente Tilburg het inkoopbeleid van de WMO, jeugd en participatie los van elkaar staat. Wij denken dat het goed is als de gemeente deze drie domeinen, ook bij de inkoop, samenvoegt. Immers, in het dagelijks leven komen deze leefgebieden ook vaak samen in één persoon of in één gezin. Denk bijvoorbeeld aan een gezin waarin de vader of moeder werk zoekt en het gezin bovendien behoefte heeft aan ondersteuning bij het opvoeden of hulp bij het oplossen van schulden. Het zou fijn zijn als in zo'n gezin één organisatie (of twee organisaties die goed met elkaar samenwerken) kan ondersteunen bij alle problemen waar een gezin tegenaan loopt. Dan moet je daar bij de inkoop al rekening mee houden, bijvoorbeeld door voorwaarden te stellen over samenwerking.

3 Advies armoede

Samenvatting advies

Op 15 juni 2015 heeft de Sociale Raad tijdens de bijeenkomst van de commissie Sociale Stijging geadviseerd over het armoedebeleid in Tilburg. Wij constateren dat, ondanks dat Tilburg een goed armoedebeleid heeft, armoede ook nog steeds aanwezig is in de stad. En zelfs toeneemt. Zinvol dus om te onderzoeken wat er goed gaat, wat er niet goed gaat en waarom de armoede toeneemt ondanks de genomen maatregelen.

- De gemeente is in onze ogen verantwoordelijk voor de basis (3D breed: inkomen, schulden, gezondheid, zorg). Deze moet op orde zijn. Doel van het gemeentelijk beleid moet zijn een stabiele basis van waaruit mensen verder kunnen werken, perspectief hebben en daardoor ruimte om weer mee te doen. Als de basis niet op orde is, is het heel moeilijk om eigen verantwoordelijkheid te nemen.
- Goed zicht op de situatie in de stad is belangrijk om een goed gemeentelijk beleid te kunnen voeren. Wat is al geregeld, waar zitten nog hiaten? Kijk hierbij ook naar specifieke groepen. Soms is het nodig te onderkennen dat bepaalde groepen extra worden getroffen. Dit betekent geen herinvoering van doelgroepenbeleid, maar wel een goede analyse of het beleid voor alle groepen in de stad werkt en waar de meest kwetsbare groepen zitten.

- De gemeente moet armoede erkennen en kwetsbaarheid benoemen. Het gaat om de meest kwetsbare groepen in de stad. Zij hebben support en compassie nodig, geen minachting en schuld. Bejegening speelt hierbij een grote rol. Denk mee, kijk naar de totale situatie, naar de persoon als geheel. Menselijke maat en maatwerk moet een vanzelfsprekende werkhouding zijn

Daarnaast hebben wij onder andere de volgende punten benoemd:

- Respectvol met mensen omgaan is van belang voor gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen. Dit gebeurt lang niet altijd.
- Het afhandelen van aanvragen uitkering duurt soms erg lang. Een voorschot dat niet aangeboden wordt door de medewerkers maar waar mensen zelf om moeten vragen.
- Door maanden zonder inkomen (geen uitkering, geen voorschot, geen financiële reserve) ontstaat door het gemeentelijk beleid armoede en andere problemen, zoals schulden.
- Bijzondere bijstand is een belangrijk middel in het armoedebeleid. De stad heeft niet meer het vertrouwen dat bijzondere bijstand wordt toegekend. Leenbijstand is voor veel mensen zelf geen optie.
- In tegenstelling tot de toegang en zorg waar het beleid is dat er één regievoerder moet zijn, is bij Werk en Inkomen een tegenovergestelde beweging gemaakt. Mensen hebben geen eigen casemanager meer.
- Zorgkosten blijven een probleem: eigen bijdragen en eigen risico. Voor zorg en hulpmiddelen die niet door de zorgverzekeraar vergoed worden, zou bijzondere bijstand beschikbaar moeten zijn.
- Ook vervoerskosten zijn soms een probleem. Om mee te kunnen doen, heeft iemand vervoer nodig en dat kost geld. De Meedoenregeling openstellen voor vervoerskosten zou al een aantal mensen helpen.
- Rigide beleid rondom maatregelen, stopzetten uitkering en complexe regelgeving in plaats van menselijke maat, flexibiliteit, maatwerk.
- Informatie die voor mensen van belang is, moet voor hen ook in een makkelijke vorm beschikbaar zijn. Makkelijk in de betekenis van begrijpelijke taal, maar ook informatie die makkelijk te vinden is, zowel digitaal als op papier.
- Jongeren beginnen hun zelfstandige leven vaak met schulden of worden toe geleid naar schulden. Nieuwkomers vragen speciale aandacht.
- Noodfonds Tilburg. Er zit € 25.000,- in deze pot om mensen in crisissituaties direct te kunnen helpen. Dit fonds wordt nauwelijks gebruikt.
- Er ontstaan veel problemen door de Belastingdienst. Dit valt niet onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid. De gemeente kan wel een helpende hand bieden daar waar het buiten de schuld van de inwoners fout gaat.
- Belangrijk om als stad preventief te werken. Door problemen en schulden niet op te laten lopen, wordt een veel zwaardere inzet op een later tijdstip voorkomen.

4 Mantelzorg en zorgvrijwilligers

Begin juli heeft de werkgroep 'mantelzorg' een gesprek gehad met een beleidsmedewerkster over 'Mantelzorg en zorgvrijwilligers'.

Daarbij is mondeling het volgende advies meegegeven:

Samenvatting advies

- Er zijn groepen in de samenleving die de zorg die zij aan anderen geven niet als mantelzorg benoemen, terwijl dat wel de term is die hiervoor gebruikt wordt. Denk hierbij aan mensen van allochtone afkomst en mensen met een streng christelijke geloofsovertuiging. Zij zullen zich niet aangesproken voelen door de informatie over mantelzorg en mantelzorgers.
- Aandacht voor specifieke groepen binnen mantelzorg. Zo wordt het meeste werk in de mantelzorg verricht door vrouwen. Er zijn ook kinderen en jongeren die mantelzorger zijn. Er is specifieke aandacht nodig voor hen. Niet in de vorm van een apart aanbod, wel door kinderen en jongeren te benoemen en aandacht te hebben voor hun positie en (on)mogelijkheden.
- Communicatie over mantelzorg moet zo opgezet zijn dat mensen zich aangesproken en uitgenodigd voelen.
- Er zijn zorgen over de vervangende en ondersteunende zorg voor mantelzorgers, zoals

dagopvang, dagactiviteiten, respijtzorg. Het aanbod wordt kleiner, terwijl de vraag de komende jaren zal groeien.

5 Advies Rolopvatting Sociale Raad

Samenvatting advies

In de eerste helft van 2015 ontvingen wij van verschillende belangengroepen in de stad het signaal dat zij geen formeel advies mogen geven aan de gemeente. Als reden hiervoor werd genoemd dat de formele advisering aan het college van burgemeester en wethouders als opdracht is weggelegd bij de Sociale Raad Tilburg. Wij vinden deze opvatting opmerkelijk en ongewenst.

Het is onze taak om aanspreekpunt te zijn, te horen wat er in de stad leeft en die kennis te gebruiken voor het geven van adviezen. Dit doen wij zo concreet en volledig mogelijk. Wij onderschrijven de keuze van de gemeente voor de Sociale Raad als structurele adviescommissie. Wij vinden het van groot belang voor de stad dat er een vaste adviesraad voor het sociale domein is die als belangrijke gesprekspartner betrokken is bij de beleidsontwikkeling. Een adviesraad die haar adviezen integraal en interdisciplinair uitwerkt.

Wij zien echter ook een nadeel en dat is de afstand van de gemeente tot haar inwoners. Soms is het belangrijk om direct van degenen die het betreft te horen wat er speelt. Dit levert specifieke kennis op. Zij kunnen immers met concrete voorbeelden uit het dagelijkse leven vertellen wat er niet goed verloopt en wat er verbeterd kan worden. Wij zijn van mening dat het essentieel is inwoners direct te betrekken bij beleidsontwikkeling en -uitvoering.

Daarnaast is de Sociale Raad Tilburg geen belangenbehartiger. Wij kunnen dus niet de plaats innemen van organisaties die wel die rol hebben. In onze opvatting zijn dit werkwijzen die niet hetzelfde zijn, maar juist aanvullend aan elkaar. Het maakt het palet vollediger.

Wij zien een dynamische, betekenisvolle burger- en cliëntparticipatie voor ons, die past bij de gaande transformatie in het sociaal domein. Doel is voor ons een cultuur waarin het ophalen van de vraag uit de stad en het meebeslissen van inwoners vanzelfsprekend is; nieuwsgierig naar wat inwoners vinden, naar wat het beleid voor hen betekent. Dit houdt in een betekenisvolle betrokkenheid van inwoners en een formele (d.w.z. vanzelfsprekende) plek van burgerbetrokkenheid in de organisatie en daarmee in de beleidsontwikkeling en -uitvoering. Bij de transformatie past ook dat de informatie en denkracht op verschillende manieren en via verschillende vormen wordt georganiseerd en verkregen. Soms is die betrokkenheid structureel, zoals bij de Sociale Raad, soms incidenteel, afhankelijk van het onderwerp en de situatie.

Wij pleiten ervoor dat niet langer rigide wordt omgegaan met de rol van de Sociale Raad door hem aan te wijzen als enige instantie die het college formeel zou mogen adviseren. Dat doet onvoldoende recht aan de kracht en betrokkenheid van inwoners in Tilburg.

6 Signalen over Tilburgse toegang

Samenvatting advies

Sinds 1 januari 2015 is er in de gemeente Tilburg de T-aanpak: de Tilburgse toegang. 11 wijkteams en een 12+ team waar mensen met hun vragen terecht kunnen. Hier wordt uitvoering gegeven aan de verantwoordelijkheid van de gemeente voor zorg en ondersteuning van inwoners op de gebieden zorg, jeugdhulp en werk en inkomen. De Sociale Raad Tilburg ziet in de stad allerlei spannende, nieuwe ontwikkelingen die moeten leiden tot de beste oplossingen voor burgers. Daarbij wordt allereerst een beroep gedaan op de zelfredzaamheid van inwoners zelf, moet professionele zorg en individuele voorzieningen teruggedrongen worden en moet de oplossing integraal zijn. Tevens is er minder geld beschikbaar en moet die taakstelling gehaald worden. Een hele opgave dus.

De Sociale Raad Tilburg constateert dat er door de verschillende teams en medewerkers heel hard gewerkt wordt om zich deze nieuwe werkwijze eigen te maken en de inwoners van Tilburg zo goed en snel mogelijk te helpen. Anderzijds horen wij van diverse kanten ook signalen van beroepskrachten en ondersteuners over de toegang die aanleiding geven tot zorgen. Wij begrijpen dat medewerkers van de toegang tijd nodig hebben om zich de nieuwe manier van werken eigen te maken. Kwetsbare burgers mogen echter niet de dupe worden van de veranderingen op het sociaal domein.

De Sociale Raad Tilburg geeft deze signalen door zodat de gemeente op de hoogte is van wat bij ons gemeld wordt. Ze zijn een hulpmiddel om te komen tot aanpassingen en verbeteringen met als doel een goed werkende toegang te realiseren.

Wij adviseren om heel snel te starten met een onderzoek naar de ervaringen en meningen van inwoners over de toegang. Juist zij kunnen concreet aangeven wat er niet goed verloopt, of geboden hulp passend is, of ze voldoende ondersteuning dan wel zorg ontvangen.

Signalen over de toegang die wij benoemd hebben:

* *Steun aan burgers*

- De wijze van benaderen sluit soms onvoldoende aan bij de vaardigheden van bepaalde (groepen) inwoners. De vraag is of er voldoende expertise hieromtrent is bij de medewerkers van de toegang.
- Er zijn niet in alle wijken inloopsprekuren en de telefonische bereikbaarheid laat vaak te wensen over.
- Outreachend werken vindt minder plaats dan gewenst en nodig is.
- Medewerkers van de toegang doen een groot beroep op het vergroten van de eigen kracht en het inschakelen van het sociale netwerk. Het is prima om prima om mensen aan te spreken op hun eigen verantwoordelijkheid maar soms schiet men hierin door, zo wordt aangegeven.
- Binnen de toegang is onvoldoende expertise en kennis over het financiële domein: inkomensondersteunende maatregelen, toeslagen, schulden. Daardoor ontvangen mensen niet of niet de juiste informatie en worden soms zelfs verkeerd geadviseerd.
- De regiefunctie heeft nog niet voldoende vorm gekregen.
- Burgers voelen zich niet respectvol bejegend en krijgen de indruk dat hen verweten wordt dat ze in een problematische situatie terecht zijn gekomen.

* *Procedure aanvraag zorg*

- Er zijn onduidelijkheden wat betreft de aanvraagprocedure zorg.
- De aanvrager ontvangt na het keukentafelgesprek een plan van aanpak. Er is geen gespreksverslag zodat de aanvrager niet kan nagaan of zijn vraag begrepen is.
- Het plan van aanpak moet ondertekend worden door de aanvrager. Zonder de handtekening is er geen aanvraag mogelijk. Maar met deze handtekening geeft hij ook toestemming aan de toegang om persoonlijke gegevens op te slaan en door te geven aan derden. Dit voelt als een onnodige schending van privacy.
- Het is niet duidelijk waar mensen terecht kunnen als zij het niet eens zijn met het plan van aanpak.
- Betekenis van de handtekening: wordt er getekend voor akkoord of voor gezien?
- Er is onvoldoende kennis wat betreft het stellen van indicaties en de daarbij behorende procedures. Daardoor worden deze onnodig uitgesteld.

* *Samenwerking met andere organisaties in de stad: schakelfunctie naar de 2^e-lijn*

- De wisselwerking tussen 2^e-lijnsorganisatie en de toegang verloopt niet goed. Het afgeven van een indicatie door de toegang laat op zich wachten.
- Er wordt geen indicatie afgegeven terwijl er wel behoefte is aan ondersteuning.
- 2^e-lijnsorganisaties geven aan dat ze geen of heel weinig aanmeldingen krijgen vanuit de toegang. De indruk bestaat niet dat er minder problematische situaties zijn.

* *Signalen van medewerkers toegang*

- De Sociale Raad merkt dat teams verschillend functioneren, bij sommigen gaat het goed, bij anderen is het moeizamer.
- Medewerkers geven aan dat er gebrek aan inhoudelijke kennis is.
- In enkele teams ontstaan wachtlijsten.
- Medewerkers van de toegang hebben verschillende visies wat betreft hun taak en rol.

* *Herindicaties*

- Er is onrust, gelatenheid en angst bij inwoners wat betreft de herindicaties die eind 2015 uitgevoerd moeten zijn.

* *Informeel ondersteuning uit de 0de-lijn*

- De plaats van informeel ondersteuners (0de-lijn) binnen de toegang is onduidelijk.

* *Preventie*

- Het is niet duidelijk wat de visie van de toegang is op preventie en preventieve maatregelen.

7 Dag van de verantwoording

Op 12 oktober organiseerde de Tilburgse gemeenteraad de 'Dag van de Verantwoording' waarbij kritisch gekeken werd naar de Tilburgse aanpak op het gebied van zorg, werk en jeugdhulp. De Sociale Raad Tilburg heeft hier een bijdrage aan geleverd.

Samenvatting advies

De Sociale Raad Tilburg heeft verschillende adviezen uitgebracht over het effect van het gemeentelijk beleid in het sociaal domein op de inwoners van Tilburg. Deze inbreng is gebaseerd op wat wij het afgelopen jaar hebben gehoord.

Er gaat veel goed binnen het sociaal domein. Er wordt hard gewerkt en inwoners worden zo goed en snel als mogelijk geholpen. Inwoners geven zelf ook aan goed geholpen te zijn. We focussen ons in deze reactie op die signalen die aanleiding geven tot zorgen. Daar valt iets te leren en te verbeteren.

De gemeenteraad heeft belangrijke resultaatsgebieden benoemd. De Sociale Raad Tilburg adviseert de beoogde resultaten SMART te formuleren. Alleen op die manier kan gemeten worden welke resultaten zijn behaald en in welke mate deze bijdragen aan het realiseren van de beoogde maatschappelijke effecten.

Het dossieronderzoek dat in het kader van deze verantwoordingsdag uitgevoerd wordt, zou uitgebreid moeten worden met de groep die wel aangeklopt heeft bij de toegang, maar niet verder is geholpen.

Civil society, meer in nulde lijn

- Civil society gaat voor de Sociale Raad om meer als oplossingen zoeken in de nulde lijn. Het gaat voor ons om een compleet andere focus, namelijk de leefwereld van de burger staat centraal en niet de structuur van de gemeente. Essentieel voor het slagen van de transformatie is dat de verhouding tussen burger en gemeente anders wordt: de vraag van de burger is leidend, de gemeente sluit daar bij aan. Burgers denken mee en leveren naar vermogen een bijdrage.
- Eigen kracht en het inschakelen van het sociale netwerk is essentieel. Soms is er echter gewoon direct hulp nodig.
- Mantelzorgers hebben een belangrijke rol. Dat kan alleen als zij vanuit overheid en organisaties adequate ondersteuning krijgen.
- Er wordt nog te weinig echt in gesprek gegaan met inwoners. Het belang daarvan wordt soms niet gezien. De Sociale Raad is van mening dat burgers mee moeten kunnen denken over ambities en prioriteiten voor de toekomst.
- Mensen met beperkingen geven aan dat ze zich vaak niet begrepen voelen wat doorspeelt in het vertrouwen dat zij hebben. De wijze waarop mensen benaderd worden en waarop met in gesprek gegaan wordt, moet passend zijn bij de vaardigheden en het vermogen van mensen.

Eén gezin, één plan, één regisseur en samenhang

- Integraliteit en samenhang is nodig om de vraag van de burger centraal te kunnen stellen. Binnen de toegang worden hier goede stappen in gezet, maar er is ook een ander verhaal, namelijk één van concurrentie en verschillende visies.
- Het domein Werk en Inkomen is nog nauwelijks verbonden met de twee andere decentralisaties. Een goede ontwikkeling daar is dat er weer vaste contactpersonen voor mensen met een bijstandsuitkering aangewezen zijn.
- Bij de integrale aanpak horen ook de domeinen onderwijs en armoede.
- 'Zorgaanbod is gericht op problematiek, vraag is leidend': dit is één van de indicatoren. Deze hebben wij ook genoemd in ons advies 'Inkoop' en wij zijn het hier dus van harte mee eens. Het is nu van belang om een heldere strategie te ontwikkelen die toewerkt naar realisering van een aantal uitgangspunten. De gemeenteraad kan hier scherp op sturen.

Allocatie van hulp, aantal verwijzingen en verdeling tijd hulpverlener

- De kwaliteit van de ondersteuning staat voor de Sociale Raad voorop: betere ondersteuning, meer zelfredzaamheid en het voorkomen van problemen. 'Minder verwijzingen', 'meer 0de-lijn' en 'optimale verdeling directe en indirecte tijd hulpverlener', zoals aangegeven door de

- gemeenteraad, zal daarbij niet altijd de oplossing zijn. In de brief met signalen (juli 2015) geven wij aan dat 'op tijd, terecht en effectief' niet altijd bereikt wordt. De Sociale Raad is van opvatting dat zowel de 0de-lijn als de 2^e-lijn een waardevolle aanvulling kan leveren op de 1^e-lijn. Wij zijn dan ook blij met de doorontwikkeling van de Toegang in impuls wijken. Wel zouden wij graag zien dat deze aanpak voor alle mensen van toepassing is en ook in de andere wijken ingezet gaat worden. Als de vraag van de burger leidend is, is het van ondergeschikt belang uit welke lijn de oplossing komt.

Met inwoners in gesprek

- Een belangrijke vraag is hoe de gemeente in gesprek gaat met inwoners. De Sociale Raad hoort verhalen en geeft deze in haar adviezen door. Van belang is echter dat burgers ook zelf de kans krijgen direct betrokken te zijn. Vanuit welke voorwaarden kunnen inwoners inbreng hebben bij voorbereiding en evaluatie van beleid en uitvoering? Is de structuur van de gemeente bepalend of wordt een vorm gezocht die passend is voor burgers?

8 Advies Maatschappelijk gevoelige voorzieningen

Samenvatting advies

Tijdens de bijeenkomst van de commissie Sociale Stijging op 23 november stonden maatschappelijk gevoelige voorzieningen centraal. De Sociale Raad Tilburg heeft daar het volgende advies gegeven.

- De plaats van inwoners in het proces. Bewoners moeten zo goed mogelijk betrokken worden in het proces, zij moeten kunnen meedenken en hun ideeën moeten serieus worden genomen.
- Er moet eerlijke en duidelijke informatie verstrekt worden zodat bewoners de precieze stand van zaken kennen.
- Bewustwording en acceptatie vragen tijd en lopen één op één op met informatieverstrekking en communicatie.
- Evaluatie van communicatie- en informatieverstrekking is belangrijk. Welke leerpunten zijn er te benoemen?
- De Sociale Raad vraagt ook aandacht voor de gebruikers van de maatschappelijk gevoelige voorzieningen. Er is een plan en een procedure nodig met als doel te komen tot goed samenleven in de wijk.

9 Huishoudelijke zorg

Movisie heeft in 2015 op verzoek van de VNG en het ministerie van VWS een onderzoek uitgevoerd naar de invulling van de WMO-voorziening huishoudelijke hulp in verschillende gemeenten, waaronder Tilburg. De Sociale Raad is gevraagd om hieraan mee te werken vanuit cliënten/burgervertegenwoordiging. Wij hebben een aantal betrokken inwoners gevraagd hierover mee te denken en hen uitgenodigd voor een gezamenlijk gesprek. Tijdens deze bijeenkomst hebben zij hun ervaringen en ideeën verteld. In een later stadium heeft Movisie een kennisbijeenkomst georganiseerd waarin de resultaten uit de diverse gemeenten ingebracht en besproken zijn. Dit alles heeft geresulteerd in de publicatie 'Inzet van huishoudelijke hulp. Keuzes voor gemeenten', die in februari 2016 verschenen is.

Samenvatting advies

De Sociale Raad heeft aandacht gevraagd voor de wijze van communiceren.

- Communicatie vanuit de gemeente
Zorg dat de manier van communiceren aansluit bij de doelgroep. Wees alert op diversiteit in deze groep. Gebruik meerdere vormen (digitaal, papier, gesproken,...) om de boodschap bij de betrokkenen helder te maken.
- Communicatie tussen klanten en de hulpverlenende organisatie.
In Tilburg betreft dit 18K. Het is voor klanten van belang dat zij weten hoe de regelingen in elkaar zitten. Wat mogen ze verwachten van de organisatie? Wie heeft welke verantwoordelijkheid?
- Effect van de communicatie
De Sociale Raad vraagt aandacht voor het effect van de communicatie. Het is zinvol om te weten of de informatie begrepen wordt en of betrokkenen er mee kunnen werken.

- De Sociale Raad heeft gewezen op het belang om cliënten en inwoners een stem te geven in de diverse processen. Er is een verschil tussen het bij het beleid en uitvoering betrekken van cliëntvertegenwoordigers zoals een WMO-raad en het direct betrekken van inwoners zelf. Beiden hebben een eigen rol en verantwoordelijkheid. De Sociale Raad wil graag dat gemeentelijke adviesraden én inwoners de kans krijgen inbreng te hebben bij het opzetten, uitvoeren en evalueren van beleid en uitvoering.

10 Advies Nota Publieke Gezondheid Midden-Brabant 2016-2019

Samenvatting advies

De Sociale Raad Tilburg onderschrijft de ambities die de gemeente Tilburg in deze nota stelt, met name de grote aandacht voor jeugd/jongeren en preventie. In het gesprek over de concept-nota hebben wij aandacht gevraagd voor een integrale aanpak, iets wat wij misten. We vinden het belang van verbindingen leggen binnen het sociaal domein terug in de nota en we zijn blij dat dit gehonoreerd is.

Punten waar wij nog aandacht voor vragen zijn:

- Ouderen
De expliciete aandacht voor ouderen is in deze nota qua omvang en voorgesteld beleid minimaal. Daarnaast is het van belang om onderscheid te maken tussen ouderen (55 jaar en ouder) en kwetsbare ouderen.
- Inbreng inwoners
Bij het tot stand komen van deze nota is er nauwelijks of geen inbreng geweest van inwoners. Wij vinden dit een gemiste kans en niet passend bij de grote nadruk die er vanuit de overheid gelegd wordt op burgerparticipatie.
- Resultaten
Doelstellingen worden in deze nota vaak niet concreet ingevuld. De Sociale Raad Tilburg adviseert om beoogde resultaten daar waar dat mogelijk is SMART te formuleren en daar ook op te toetsen.

Activiteiten 2015 - 2016

1 Burgertop Sociaal 013

Samen met Zorgbelang Brabant heeft de Sociale Raad Tilburg het initiatief genomen om in 2016 een burgertop te organiseren: Burgertop Sociaal 013. Een burgertop wordt georganiseerd door burgers die één dag met elkaar ideeën uitwisselen en nadenken en plannen maken die zij in hun stad/gemeente willen realiseren. In de huidige samenleving passen nieuwe vormen van meepraten en meedenken van inwoners. Burgerparticipatie wordt zo verder ontwikkeld.

In Nederland zijn al in diverse steden burgertops georganiseerd. Onze nieuwsgierigheid naar wat burgers te vertellen hebben, heeft geleid tot het idee om dit ook in Tilburg te organiseren. Wij willen horen wat er in de stad leeft, wat mensen bezig houdt. Welke ideeën hebben inwoners? Wat zijn hun wensen voor de toekomst en dan in het bijzonder wat betreft het sociaal domein? Welke bijdragen zouden zij zelf willen en kunnen leveren? Met de kennis die we daar ophalen willen we 'het schakel zijn' tussen gemeente en stad beter in kunnen vullen. Als Sociale Raad vinden wij het van fundamenteel belang dat burgers meepraten en meedenken. Dit is terug te vinden in onze adviezen. In een burgertop krijgt dit vorm. Daarom blijft het ook niet bij die ene dag in april, wij willen iets op gang brengen wat daarna doorgaat. Daarmee doelen we enerzijds op ideeën die concreet opgepakt worden, anderzijds op een verandering in de houding van burgers, namelijk dat zij ervaren dat hun mening er toe doet en dat zij zeggenschap hebben in hun stad.

2 Jeugd: gesprekken met jongeren en ouders

Ondersteuning en hulp voor (kwetsbare) jongeren is van belang om een stevige of een zo stevig mogelijke basis op te kunnen bouwen voor het verdere leven. We willen graag weten hoe zij dit zelf ervaren. Krijgen ze de hulp en ondersteuning die ze nodig hebben? Hoe verlopen procedures? Wat

merken zij van de knip die gemaakt wordt tussen 18- en 18+? Eind december zijn we gestart met een aantal gesprekken en dit wordt verder uitgewerkt in 2016.

Relatie met de stad

Schakel tussen inwoners en gemeente

De relatie met de stad is voor de Sociale Raad van groot belang en daar hebben we het afgelopen jaar dan ook in geïnvesteerd. Wij willen immers 'schakel' zijn tussen de inwoners van Tilburg en de gemeente en dus zullen wij ons moeten inzetten om te weten wat er in de stad leeft. We willen verhalen en ervaringen horen en hen betrekken bij ons werk en de adviezen die wij uitbrengen. Daarbij gaan we enerzijds zelf actief op zoek naar informatie bijvoorbeeld als wij een advies uit willen brengen en anderzijds gaan we in op vragen of ervaringen die inwoners aan ons willen vertellen. Zowel leden als medewerkers van het bureau hebben zo in de loop van het jaar vele verhalen gehoord. Soms leidt dat tot een advies of het melden van wat wij in de stad zien gebeuren. Op deze wijze is het advies over de 'toegang' tot stand gekomen. Bij de voorbereiding van het advies over 'armoede' zijn er diverse gesprekken gevoerd met individuele personen en met betrokken organisaties en is er een enquête uitgezet. Er is een aantal bijeenkomsten georganiseerd om ervaringen en wensen van belanghebbenden over bepaalde vraagstukken, zoals huishoudelijk zorg, te horen en hen direct te betrekken bij het gesprek over het onderwerp. Het advies 'inkoop' is geschreven vanuit het belang dat de Sociale Raad hecht aan een goed inkoopbeleid. Ook hier hebben wij inwoners en organisaties aangesproken en gevraagd naar hun ervaringen en ideeën. Het advies 'rolopvatting' is tot stand genomen naar aanleiding van vragen die door organisaties uit de stad aan ons gesteld werden over hun en onze rol en het doorgeven van signalen. Het netwerk dat leden en medewerkers hebben is van groot belang om te horen wat er leeft in de stad. Tegelijkertijd zullen wij steeds op zoek moeten naar uitbreiding van dat netwerk om juist ook nieuwe geluiden op te pikken.

PR

We willen de stad op de hoogte houden van wat wij doen. Zo is er de website met allerlei informatie, onder andere de adviezen die wij uitbrengen. We brengen een nieuwsbrief uit, we zijn actief op twitter en facebook. Ook op deze wijze willen wij het contact met inwoners onderhouden door onze werkzaamheden zichtbaar te maken.

Relatie met de gemeente

Wij zijn een adviesraad voor het college van burgemeester en wethouders en zij ontvangen onze schriftelijke adviezen. Maar ook andere geledingen binnen de gemeente zijn van belang in het proces van advisering zoals gemeenteraad, strategen en beleidsmedewerkers. De Sociale Raad wil zo vroeg mogelijk in het proces meedenken zodat onze inbreng nog een rol kan spelen bij het beleid dat ontwikkeld wordt. Zinvol zou het zijn als er een doorgaand inhoudelijk gesprek op gang komt waarbij gemeente en Sociale Raad elkaar regelmatig spreken.

In 2015 waren er diverse contacten en gesprekken. Zo zijn er ontmoetingen met de drie betrokken wethouders geweest, we hebben kennisgemaakt met de commissie Sociale Stijging van de gemeenteraad, er zijn overleggen geweest met verschillende strategen en beleidsmedewerkers. Er is periodiek overleg met de contactambtenaren. Als we vragen hebben over bepaalde thema's of vraagstukken, worden wij geïnformeerd. We volgen de vergaderingen van de gemeenteraad en de commissie Sociale Stijging.

De adviezen 'Inkoop' en 'Signalen over de toegang' hebben een vervolg gekregen in een aantal gesprekken. Wat betreft deze twee thema's is er een doorgaand gesprek ontstaan en dat ervaren wij als zinvol.

Tot slot

In 2015 hebben we veel gehoord en gezien in de stad Tilburg, zowel van de kant van inwoners als van de gemeente. We realiseren ons dat er veel werk ligt. Het is een groot domein waar veel nieuwe ontwikkelingen zijn en veel in beweging is. Dat maakt het ook interessant. Dat geeft mogelijkheden om door middel van advisering daar waar het net wat anders en beter kan dit onder de aandacht te brengen. Goede informatie ontvangen is essentieel om adviezen uit te kunnen brengen die aansluiten bij wat voor inwoners van belang is.

- Het komende jaar zullen we gevraagd en ongevraagd adviezen uitbrengen. Basisprincipes daarbij zijn integraliteit en interdisciplinariteit.
- Het netwerk van de Sociale Raad zullen we verder uitbouwen. We blijven zoeken naar meer en andere manieren om inwoners te betrekken bij onze adviezen. Wij zullen actief op stap gaan om met inwoners en organisaties te spreken en van hen te horen wat hen bezighoudt.
- Dit netwerk zullen we inzetten om te horen wat er leeft bij inwoners. Zaken die ons raken, zullen we oppakken en we onderzoeken wat de Sociale Raad daarin kan betekenen.
- Er zal zeker aandacht zijn voor burger- en cliëntenparticipatie. De wijze waarop inwoners betrokken worden bij het ontwikkelen en evalueren van beleid en uitvoering kan soms beter. Het past bij een participatiesamenleving dat dat een vanzelfsprekendheid wordt in procedures maar ook in houding van beleidsmakers.
- We gaan aan de slag met de resultaten van de Burgertop Sociaal 013. Hoe we dat gaan doen weten we nog niet omdat dat afhankelijk is van wat de uitkomsten van deze dag. De eerste maanden van het jaar zullen we actief bezig zijn met de organisatie van de burgertop.
- Een aandachtspunt voor de Sociale Raad is waar mensen aan kunnen kloppen als zij vinden dat ze niet goed geholpen worden door instanties. Daarbij denken we vooral aan degenen die niet georganiseerd zijn, zoals mensen met een bijstandsuitkering (Participatiewet), maar ook aan hen die een aanvraag voor zorg of ondersteuning (WMO en Jeugdwet) hebben ingediend en van mening zijn dat ze niet goed gehoord zijn of vastlopen in de procedures. Wie helpt hen?
- De Sociale Raad Tilburg heeft noch de opdracht noch de middelen om meldpunt te zijn zoals de Klantenraad Werk en Bijstand dat wel was. Wij worden echter wel geconfronteerd met de signalen en willen graag meedenken over een oplossing.

De Sociale Raad Tilburg kijkt terug op een goed werkjaar waarin zowel door leden als door medewerkers met veel inzet is gewerkt om te komen tot zinvolle adviezen. Wij kijken met tevredenheid terug op de samenwerking met inwoners, organisaties en medewerkers van de gemeente Tilburg. Onze inzet is om in 2016 zo door te gaan. Maar ook voor ons geldt, er zijn altijd zaken die beter kunnen. Wij horen dat graag en zullen er zeker zelf ook alert op zijn. Door elkaar aan te spreken en met elkaar in gesprek te gaan kunnen wij, inwoners, organisaties en gemeente, samen werken aan verbeteringen in beleid en uitvoering in Tilburg. Dit alles in het belang van de stad en haar inwoners.

Bijlage 1

Overzicht leden en medewerkers Sociale Raad Tilburg 2015

Sociale Raad Tilburg Leden 2015	
Jos van Balveren	voorzitter
Stephan Gijsman	vice-voorzitter
Joep van Dongen	penningmeester
Hans van Vugt	secretaris
Rita Barto - van Wijngaarden	lid
Dion van den Berg	lid
Henk van den Hoven	lid
Antoinette van der Kaa	lid (tot 31 december 2015)
Rogier van Luxemburg	lid
Naciye Tuglaci - Baytemir	lid
Jasmin Vogeley	lid

Sociale Raad Tilburg Medewerkers 2015	
Mariëtte van Bavel	beleidsmedewerkster 24 uur
Marjolein Meulendijks	secretariaatsmedewerkster 24 uur
Nienke de Lange - Hoogstraaten	beleidsmedewerkster 18 uur maart – december 2015